

ПЕРСПЕКТИВИ УКРАЇНИ НА МІЖНАРОДНИХ РИНКАХ В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ

Ілляшенко С.М., Ходарева В.А., Піпія Л.Т.

***Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»», м. Харків***

Цифрові технології четвертої промислової революції (ПР4.0) дали потужний поштовх формуванню цифрової економіки, яка передбачає переведення бізнес процесів у мережу інтернету. Ці технології все більшою мірою визначають конкурентоспроможність окремих підприємств і національних економік. Країни, які зробили ставку на цифровізацію, виходять на передові позиції соціально-економічного зростання і значно випереджають своїх конкурентів, що будують свою економіку на традиційних технологіях. Відповідно, для країн, що тільки стають на шлях цифровізації актуалізується проблема вибору ефективних її стратегій які б ураховували як зовнішні умови, так і їх наявний внутрішній потенціал. З цих позицій виконано оцінку передумов розвитку в Україні цифрової економіки і перспектив просування на цій основі на міжнародні ринки.

Проведений аналіз показав, що Україна має доволі потужні потенційні можливості зайняти міцні позиції на міжнародних ринках в умовах цифровізації. Про це свідчать такі її сильні сторони: українська ІТ (основа технологій ПР4.0) є одним з світових лідерів; конкурентні переваги в галузях, що передбачають активне впровадження цифрових технологій (аерокосмічній, суднобудівній, виробництві високотехнологічного озброєння); значна концентрація високотехнологічних і дослідницьких підприємств; потужна система продукування нових актуальних знань; висока якість підготовки фахівців за спеціальностями, які є актуальними в умовах ПР4.0.

Проте є ряд слабких сторін, що стримують цифровізацію економіки України, зокрема: орієнтація вітчизняної ІТ переважно на зовнішніх замовників; низька зацікавленість менеджменту підприємств у впровадженні технологій ПР4.0; слабка зацікавленість підприємницьких структур у фахівцях спеціальностей ПР4.0; низька інноваційна культура підприємств і держави у цілому. Виправлення цих слабкостей більшою мірою відноситься до компетенції держави.

Проте слід зазначити, що зовнішні умови підштовхнули вітчизняну економіку до цифровізації. Зокрема, пандемія COVID-19, активізувала впровадження цифрових технологій в сферу державного управління, навчання, торгівлю, медицину і багато інших. Ще більш жорсткі вимоги до цифровізації багатьох сфер економіки і життєзабезпечення поставила війна з Росією. Відповідь на ці виклики показала, що Україна вимушено прискорила цифровізацію практично в усіх сферах людської діяльності і ці процеси мають тенденцію до посилення. Отримані результати показують, що Україна в окремих позиціях виходить на передові світові позиції у цифровізації: сервіс «Дія» (держава у смартфоні); віддалена робота (фріланс); виробництво високотехнологічного озброєння – одні з найбільш показових.